

כל הקומץ, והנותן בכלי, והמהלך והמקטיר:
לאכול דבר שדרכו לאכול, ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר,
חוץ למקומו - פסול ואין בו כרת;
חוץ לזמנו - פגול וחיבין עליו כרת,
ובלבד שיקרב המתיר כמצותו.

א. כל המנחות שנקמצו שלא לשמן - כשרות,
אלא שלא עלו לבעלים משום חובה,
חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות.

כיצד קרב המתיר כמצותו?
קמץ בשתיקה,
ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ לזמנו;
או שקמץ חוץ לזמנו,
ונתן בכלי והלך והקטיר בשתיקה;
או שקמץ ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ לזמנו -
זה הוא שקרב המתיר כמצותו.

מנחת חוטא ומנחת קנאות שקמצן שלא לשמן,
נתן בכלי, והלך, והקטיר שלא לשמן,
או לשמן ושלא לשמן,
או שלא לשמן ולשמן - פסולות.
כיצד לשמן ושלא לשמן?
לשם מנחת חוטא ולשם מנחת נדבה;
או שלא לשמן ולשמן?
לשם מנחת נדבה ולשם מנחת חוטא.

ד. כיצד לא קרב המתיר כמצותו?
קמץ חוץ למקומו,
ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ לזמנו;
או שקמץ חוץ לזמנו,
ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ למקומו;
או שקמץ, ונתן בכלי, והלך, והקטיר חוץ למקומו.

ב. אחת מנחת חוטא ואחת כל המנחות
שקמצן זר, אוגון, טבול יום,
מחסר בגדים, מחסר כפורים,
שלא רחוק ידים ורגלים,
ערל, טמא, יושב,
עומד על גבי בלים, על גבי בהמה, על גבי רגלי חברו -
פסל.

מנחת חוטא ומנחת קנאות שקמצן שלא לשמן,
ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ לזמנו;
או שקמץ חוץ לזמנו,
ונתן בכלי והלך והקטיר שלא לשמן;
או שקמץ, ונתן בכלי, והלך, והקטיר שלא לשמן -
זה הוא שלא קרב המתיר כמצותו.
לאכול כזית בחוץ וכזית למחר;
כזית למחר וכזית בחוץ;
כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר;
כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ -
פסול ואין בו כרת.

קמץ בשמאל - פסל.
ס' אומר:
יחזיר, ויחזר ויקמץ בימין.

אמר ר' אבהו: זה הכלל:
אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום -
פגול וחיבבים עליו כרת;
ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן -
פסול ואין בו כרת.
אומר ר' אבהו:
זה וזה פסול ואין בו כרת.

קמץ ועלה בידו צרור, או גרגר מלח, או קרט של לבונה -
פסל,
מפני שאמרו:
הקמץ היתר והחסר - פסול.
איזה הוא היתר?
שקמצו מברץ;
וחסר?
שקמצו בראשי אצבעותיו.
כיצד הוא עושה?
פושט את אצבעותיו על פס ידו.

לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית - כשר;
שאין אכילה והקטרה מצטרפין.

ג. רבה שמנה, וחסר שמנה, חסר לבונתה -
פסולה.
הקומץ את המנחה
לאכול שיריה בחוץ, או כזית משיריה בחוץ,
להקטיר קמצה בחוץ, או כזית מקמצה בחוץ,
או להקטיר לבונתה בחוץ -
פסול ואין בו כרת.

א. הקומץ את המנחה
לאכול שיריה או להקטיר קמצה למחר -
מודה ר' אבהו: בזה שהוא פגול וחיבין עליו כרת.
להקטיר לבונתה למחר -

לאכול שיריה למחר, או כזית משיריה למחר,
להקטיר קמצה למחר, או כזית מקמצה למחר,
או להקטיר לבונתה למחר -
פגול וחיבין עליו כרת.

זה הכלל:

שֶׁהִקְמַץ הוּא הַמְתִּיר. $\frac{1}{2}$ אומר: פסול ואין בו כרת.
אומרים: פגול וחיבין עליו כרת.

אמרו לו: מה שנת זו מן הזבח?
אמר להם:
שהזבח - דמו ובשרו ואמוריו אחד;
ולבונה אינה מן המנחה.

ב. שחט שני כבשים לאכול אחת מן החלות למחר;
הקטיר שני בזבין לאכול אחד מן הסדרים למחר -
אומר: $\frac{1}{2}$ אומר:
אותה החלה ואותו הסדר שחשב עליו -
פגול וחיבין עליו כרת;
והשני - פסול ואין בו כרת.
אומרים: $\frac{1}{2}$
זה וזה פגול וחיבין עליו כרת.

נטמאת אחת מן החלות, או אחד מן הסדרים -
אומר: $\frac{1}{2}$ אומר:
שניהם יצאו לבית השרפה, שאין קרבן צבור חלוק.
אומרים: $\frac{1}{2}$
הטמא בטמאתו, והטהור יאכל.

ג. התודה מפגלת את הלחם,
והלחם אינו מפגל את התודה.
ביצד?
השוחט את התודה לאכול ממנה למחר -
היא והלחם מפגלין.
לאכול מן הלחם למחר -
הלחם מפגל, והתודה אינה מפגלת.

הכבשים מפגלין את הלחם,
והלחם אינו מפגל את הכבשים.
ביצד?
השוחט את הכבשים לאכול מהן למחר -
הם והלחם מפגלין.
לאכול מן הלחם למחר -
הלחם מפגל, והכבשים אינן מפגלין.

ד. הזבח מפגל את הנסכין, משקדשו בכלי;
דברי $\frac{1}{2}$ אומר:
והנסכין אינן מפגלין את הזבח.
ביצד?

השוחט את הזבח לאכול ממנו למחר -
הוא ונסכיו מפגלין.
להקריב מן הנסכין למחר -
הנסכין מפגלין, והזבח אינו מפגל.

ה. פגל בקמץ ולא בלבונה, בלבונה ולא בקמץ -
אומר: $\frac{1}{2}$ אומר:
פגול וחיבין עליו כרת.
אומרים: $\frac{1}{2}$
אין בו כרת, עד שיפגל את כל המתיר.

מודים $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ במנחת חוטא, ובמנחת קנאות,
שאם פגל בקמץ, שהוא פגול וחיבין עליו כרת;

שֶׁהִקְמַץ הוּא הַמְתִּיר.

שחט אחד מן הכבשים לאכול שתי חלות למחר,
הקטיר אחד מן הזבכים לאכול שני סדרים למחר -
אומר: $\frac{1}{2}$ אומר:
פגול וחיבין עליו כרת.
אומרים: $\frac{1}{2}$
אין פגול, עד שיפגל את כל המתיר.

שחט אחד מן הכבשים לאכול ממנו למחר -
הוא פגול, וחברו כשר.
לאכול מחברו למחר - שניהם כשרים.

א. הקומץ את המנחה,
לאכול דבר שאין דרכו לאכול,
להקטיר דבר שאין דרכו להקטיר -
כשר.

$\frac{1}{2}$ פוסל.
לאכול דבר שדרכו לאכול,
להקטיר דבר שדרכו להקטיר, פחות מפזית -
כשר.
לאכול פחצי זית, ולהקטיר פחצי זית - כשר,
שאין אכילה והקטרה מצטרפין.

ב. לא יצק, לא בלל, לא פתת, לא מלח,
לא הניף, לא הגיש,
או שפתתן פתים מרבבות, ולא משחן - כשרות.

נתערב קמצה בקמץ חביתה,
במנחת כהנים, במנחת כהן המשיח, במנחת נסכין -
כשרה.
אומר: $\frac{1}{2}$ אומר:

במנחת כהן המשיח, ובמנחת נסכין - פסולה,
שזו בלילתה עבה, וזו בלילתה רכה,
והן בולעות זו מזו.

ג. שתי מנחות שלא נקמצו, ונתערבו זו בזו,
אם יכול לקמוץ מזו בפני עצמה ומזו בפני עצמה -
כשרות;
ואם לאו - פסולות.

הקמץ שנתערב במנחה שלא נקמצה - לא יקטיר.
ואם הקטיר,
זו שנקמצה - עלתה לבעלים,
וזו שלא נקמצה - לא עלתה לבעלים.

נתערב קמצה בשיריה, או בשיריה של חביתה -
לא יקטיר.
ואם הקטיר - עלתה לבעלים.

נטמא הקמץ והקריבו - הציץ מרצה.
יצא והקריבו - אין הציץ מרצה;
שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא.

ד. נטמאו שְׁרִיָה, נשרפו שְׁרִיָה, אָבְדוּ שְׁרִיָה –
כַּמְדַּת $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$: כְּשֵׁרָה,
וּכְמַדַּת $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$: פְּסוּלָה.

שְׁלֵא בְּכָלִי שְׁרֵת - פְּסוּלָה.
 $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$: מְכַשִּׁיר.

הַקְטִיר קִמְצָה פְּעָמִים - כְּשֵׁרָה.

ה. הַקְמֵץ - מְעוּטוֹ מְעַבֵּב אֶת רְבוֹ.
הַעֲשֹׂרוֹן - מְעוּטוֹ מְעַבֵּב אֶת רְבוֹ.
הַיֵּין - מְעוּטוֹ מְעַבֵּב אֶת רְבוֹ.
הַשְּׂמֹן - מְעוּטוֹ מְעַבֵּב אֶת רְבוֹ.
הַסֵּלֶת וְהַשְּׂמֹן מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.
הַקְמֵץ וְהַלְבוּנָה מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.

ו. שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.
שְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרֵת מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.
שְׁתֵּי חֲלוֹת מְעַבְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ.
שְׁנֵי סֹדְרִים מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.
שְׁנֵי בְּזָמִין מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.
הַסֹּדְרִים וְהַבְּזָמִין מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.

שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁבַנְזִיר, שֶׁל שָׁה שְׁבַפְרָה,
אַרְבַּעַה שְׁבַתוּדָה, אַרְבַּעַה שְׁבַלּוּלָב, אַרְבַּעַה שְׁבַמְצַרַע -
מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.

שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שְׁבַפְרָה מְעַבְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ.
שִׁבְעַת הַזֵּיזוֹת שֶׁל בֵּין הַבְּדִים,
וְשַׁעַל הַפְּרָכֶת, וְשַׁעַל מַזְבַּח הַזָּהָב -
מְעַבְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ.

ז. שְׁבַעַת קִנֵּי מְנוֹרָה מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.
שְׁבַעַת גְּרוֹתֵיהֶּ מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.

שְׁתֵּי פְּרָשִׁיּוֹת שְׁבַמְזוּזָה מְעַבְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ;
וְאִפְלוּ כָּתֵב אֶחָד מְעַבְּבִין.
אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שְׁבַתְּפִלִין מְעַבְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ;
וְאִפְלוּ כָּתֵב אֶחָד מְעַבְּבִין.
אַרְבַּע צִיצִיּוֹת מְעַבְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ,
שְׂאֲרַבְעֵתָן מְצוּהָ אַחַת.
 $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$: אֹמֵר;
אַרְבַּעֵתָן אַרְבַּע מְצוּת.

£

א. הַתְּכַלֵּת אֵינָה מְעַבְּבַת אֶת הַלֶּבֶן,
וְהַלֶּבֶן אֵינוֹ מְעַבֵּב אֶת הַתְּכַלֵּת.
תְּפִלָּה שֶׁל יָד אֵינָה מְעַבְּבַת שֶׁל רֹאשׁ,
וְשֶׁל רֹאשׁ אֵינָה מְעַבְּבַת שֶׁל יָד.

הַסֵּלֶת וְהַשְּׂמֹן אֵינָם מְעַבְּבִין אֶת הַיֵּין,
וְלֹא הַיֵּין מְעַבְּבִין.
הַמִּתְנֹת שֶׁעַל מַזְבַּח הַחִיצוֹן אֵינָן מְעַבְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ.

ב. הַפְּרִים וְהָאֵילִים וְהַכִּבְשִׁים אֵינָן מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.
 $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$: אֹמֵר;

אִם הָיוּ לָהֶם פְּרִים מְרֻבִּים, וְלֹא הָיוּ לָהֶם נְסֻכִים -
יָבִיאוּ פֶּר אֶחָד וְנִסְכּוֹ,
וְלֹא יִקְרְבוּ כָּלֵן בְּלֹא נְסֻכִין.

ג. הַפֶּר וְהָאֵילִים וְהַכִּבְשִׁים וְהַשְּׁעִיר
אֵינָן מְעַבְּבִין אֶת הַלֶּחֶם,
וְלֹא הַלֶּחֶם מְעַבְּבִין.

הַלֶּחֶם מְעַבֵּב אֶת הַכִּבְשִׁים,
וְהַכִּבְשִׁים אֵינָן מְעַבְּבִין אֶת הַלֶּחֶם;
דְּבָרֵי $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$:
אֹמֵר $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$: לֹא כִי,
אֲלֹא הַכִּבְשִׁים מְעַבְּבִין אֶת הַלֶּחֶם,
וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מְעַבֵּב אֶת הַכִּבְשִׁים;
שֶׁכֵּן מְצִינוּ,
כְּשֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבַּעִים שָׁנָה,
קָרְבוּ כִבְשִׁים בְּלֹא לֶחֶם,
אִף כֹּאן, יִקְרְבוּ כִבְשִׁים בְּלֹא לֶחֶם.

אֹמֵר $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$:
הַלֶּכָּה דְּבָרֵי $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$, אֲבָל אֵין הַטַּעַם כְּדְּבָרֵינוּ;
שֶׁכֵּל הָאֹמֵר בְּחֹמֶשׁ הַפְּקוּדִים - קָרֵב בַּמִּדְבָּר,
וְכֵל הָאֹמֵר בְּתוֹרַת כְּהָנִים - לֹא קָרֵב בַּמִּדְבָּר,
מִשְׁבָּאוֹ לְאַרְץ - קָרְבוּ אֵלוֹ וְאֵלוֹ.
וּמִפְּנֵי מָה אָנִי אֹמֵר: יִקְרְבוּ כִבְשִׁים בְּלֹא לֶחֶם?
שֶׁהַכִּבְשִׁים מִתִּירִין אֶת עֲצָמָן בְּלֹא לֶחֶם;
לֶחֶם בְּלֹא כִבְשִׁים, אֵין לִי מִי וְתִירְנוּ.

ד. הַתְּמִידִין אֵינָן מְעַבְּבִין אֶת הַמוֹסָפִים,
וְלֹא הַמוֹסָפִים מְעַבְּבִין אֶת הַתְּמִידִים,
וְלֹא הַמוֹסָפִים מְעַבְּבִין זֶה אֶת זֶה.

לֹא הַקְרִיבוּ כִבֵּשׁ בְּבֶקֶר - יִקְרִיבוּ בֵּין הָעֲרֻבִים.
אֹמֵר $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$: אֵימַתִּי?
בְּזָמֵן שֶׁהָיוּ אֲנוֹסִין אוֹ שׁוֹגְגִין,
אֲבָל אִם הָיוּ מְזִידִין וְלֹא הַקְרִיבוּ כִבֵּשׁ בְּבֶקֶר -
לֹא יִקְרִיבוּ בֵּין הָעֲרֻבִים.

לֹא הַקְטִירוּ קִטְרֵת בְּבֶקֶר - יִקְטִירוּ בֵּין הָעֲרֻבִים.
אֹמֵר $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$:
וְכִלָּה הִיתָה קִרְבָּה בֵּין הָעֲרֻבִים;

שְׂאִין מְחַנְכִין אֶת מַזְבַּח הַזָּהָב אֲלֹא בְּקִטְרֵת הַסָּמִים,
וְלֹא מַזְבַּח הָעוֹלָה אֲלֹא בְּתִמִּיד שֶׁל שַׁחַר,
וְלֹא אֶת הַשְּׁלֶחַן אֲלֹא בְּלֶחֶם הַפָּנִים בַּשַּׁבָּת,
וְלֹא אֶת הַמְּנוֹרָה אֲלֹא בְּשַׁבַּע גְּרוֹתֵיהֶּ בֵּין הָעֲרֻבִים.

ה. חֲבַתֵּי כֶּהֵן גְּדוֹל לֹא הָיוּ בְּאוֹת חֲצִיִּים,
אֲלֹא מִבֵּיא עֲשֶׂרוֹן שְׁלֹם, וְחוּצָהוּ,
וּמְקַרֵּב מְחֻצָּה בְּבֶקֶר וּמְחֻצָּה בֵּין הָעֲרֻבִים.

וְכֵהֵן שֶׁהַקְרִיב מְחֻצָּה בְּשַׁחֲרִית וּמִתּוֹ וּמִנּוּ כֶּהֵן אַחַר תְּחַתִּיו -
לֹא יָבִיאוּ חֲצִי עֲשֶׂרוֹן מִבֵּיתוֹ, וְלֹא חֲצִי עֲשֶׂרוֹנוֹ שֶׁל רֹאשׁוֹן,
אֲלֹא מִבֵּיא עֲשֶׂרוֹן שְׁלֹם, וְחוּצָהוּ,
וּמְקַרֵּב מְחֻצָּה, וּמְחֻצָּה אֲבָד.

נמצאו שני חציים קרבין, ושני חציים אובדין.

לא מנו כהן אחר, משל מי היתה קרבה?
אומר: משל צבור.
אומר: משל יורשים.
ושלמה היתה קרבה.

נח

א. כל המנחות באות מצה, חוץ מחמץ שבתודה, ושתי הלחם, שהן באות חמץ.

אומר: אור בודה להן מתוכן ומחמצן.
אומר: אף היא אינה מן המבחר, אלא מביא את השאור, ונותן לתוך המדה, וממלא את המדה. אמרו לו:

אף היא היתה חסרה או יתרה.

ב. כל המנחות נלושות בפשרין, ומשמרן שלא יחמיצו. ואם החמיצו שיריה - עובר בלא תעשה, שנאמר (ויקרא ב, יא) "כל-המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ". וחיבים על לישתה, ועל עריכתה, ועל אפיתה.

ג. יש טעונות שמן ולבונה, שמן ולא לבונה, לבונה ולא שמן, לא שמן ולא לבונה.

ואלו טעונות שמן ולבונה: מנחת הסלת, והמחבת, והמרחשת, והחלות, והרקיקין, מנחת כהנים, ומנחת כהן משיח, ומנחת גוים, ומנחת נשים, ומנחת העמר.

מנחת נסכין - טעונה שמן, ואין טעונה לבונה. לחם הפנים - טעון לבונה, ואין טעון שמן. שתי הלחם, מנחת חוטא, ומנחת קנאות - לא שמן ולא לבונה.

ד. וחיב על השמן בפני עצמו, ועל הלבונה בפני עצמה. נתן עליה שמן - פסלה; לבונה - ילקטנה. נתן שמן על שיריה - אינו עובר בלא תעשה. נתן כלי על גבי כלי - לא פסלה.

ה. יש טעונות הגשה ואינן טעונות תנופה, תנופה ולא הגשה, הגשה ותנופה, לא תנופה ולא הגשה.

אלו טעונות הגשה ואינן טעונות תנופה: מנחת הסלת, והמחבת, והמרחשת, והחלות, והרקיקין, מנחת כהנים, מנחת כהן משיח,

מנחת גוים, מנחת נשים, מנחת חוטא. אומר: מנחת כהנים, מנחת כהן משיח - אין בהן הגשה, מפני שאין בהן קמיצה, וכל שאין בהן קמיצה, אין בהן הגשה.

ו. אלו טעונות תנופה ואין טעונות הגשה: לג שמן של מצרע ואשמו; והבכורים, כדברי אומר: ואמורי שלמי יחיד, וחזה ושוק שלהן - אחד אנשים, ואחד נשים, בישראל, אבל לא באחרים - ושתי הלחם, ושני כבשי עצרת.

כיצד הוא עושה? נותן שתי הלחם על גבי שני כבשים, ומניח שתי ידיו מלמטון, מוליך ומביא, מעלה ומוריד, שנאמר (שמות כט, כז) "אשר הונף ואשר הורם". תנופה היתה במזרח, והגשה במערב, ותנופות קודמות להגשות.

מנחת העמר ומנחת קנאות - טעונות תנופה והגשה. לחם הפנים ומנחת נסכים - לא תנופה ולא הגשה.

ז. אומר: של ששה מינים טעונים של ש מצות - שתיים בכל אחת ואחת, והשלישית אין בהן. ואלו הן:

זבחי שלמי יחיד, וזבחי שלמי צבור, ואשם מצרע. זבחי שלמי יחיד - טעונים סמיכה חיים, ותנופה שחוטאים, ואין בהם תנופה חיים. זבחי שלמי צבור - טעונים תנופה חיים ושחוטאים, ואין בהן סמיכה. ואשם מצרע - טעון סמיכה ותנופה חי, ואין בו תנופה שחוט.

ח. האומר: "הרי עלי במחבת" - לא יביא במרחשת; "במרחשת" - לא יביא במחבת.

ומה בין מחבת למרחשת? אלא שהמרחשת יש לה כסוי, והמחבת אין לה כסוי; דברי אומר: מרחשת עמקה ומעשיה רוחשים, ומחבת צפה ומעשיה קשים.

ט. האומר: "הרי עלי בתנור" - לא יביא מאפה כפח ומאפה רעפים, ומאפה יורות הערביים. אומר: אם רצה - יביא מאפה כפח. "הרי עלי מנחת מאפה" - לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין; מתיר, מפני שהוא קרבן אחד.

ז. העמר היה מנפה בשל ש עשרה נפה, ושתי הלחם - בשתיים עשרה, ולחם הפנים - באחת עשרה.
 § 1^א אומר: לא היה לה קצבה, אלא סלת מנפה כל צרכה היה מביא, שנאמר (ויקרא כד, ה) "ולקחת סלת ואפית אתה" - עד שתהא מנפה כל צרכה.

×

א. התודה היתה באה חמש סאין ירושלמיות, שהן שש מדבריות: שתי איפות - האיפה של ש סאין - עשרים עשרון, עשרה לחמץ ועשרה למצה. עשרה לחמץ - עשרון לחלה. ועשרה למצה - ובמצה של ש מנין: חלות ורקיקים ורבוכה; נמצאו של ש עשרונות ושליש לכל מין, של ש חלות לעשרון.

במדא ירושלמית היו של שים קב: חמשה עשר לחמץ, וחמשה עשר למצה. חמשה עשר לחמץ - קב וחצי לחלה. וחמשה עשר למצה - והמצה שלשה מנין: חלות ורקיקים ורבוכה; נמצאו: חמשת קבים לכל מין, שתי חלות לקב.

ב. המלואים היו באים כמצה שבתודה: חלות ורקיקים ורבוכה. הנזירות היתה באה שתי ידות במצה שבתודה: חלות ורקיקים, ואין בה רבוכה; נמצאו עשרה קבים ירושלמיות, שהן ששה עשרונות ועדנין.

ומכלן היה נוטל אחד מעשרה תרומה, שנאמר (ויקרא ז, יד) "והקריב ממנו אחד מכל-קרבו תרומה לה" "אחד" - שלא יטל פרוס; "מכל-קרבו" - שיהו כל הקרבנות שוין, ושלא יטל מקרבן לחברו. "לכהן הזרק את-דם השלמים לו יהיה", והשאר נאכל לבעלים.

ג. השוחט את התודה בפנים, ולחמה חוץ לחומה - לא קדש הלחם. שחטה עד שלא קרמו בתנור, ואכלו קרמו כלן חוץ מאחד מהן - לא קדש הלחם. שחטה חוץ לזמנה, וחוץ למקומה - קדש הלחם. שחטה ונמצאת טרפה - לא קדש הלחם.

א. אלו מנחות נקמצות ושיריהן לכהנים: מנחת הסלת והמחבת, והמרחשת, והחלות, והרקיקין, מנחת גוים, מנחת נשים, מנחת העמר, מנחת חוטא, ומנחת קנאות. § 1^א אומר: מנחת חוטא של כהנים נקמצת, והקמץ קרב לעצמו, והשירים קרבים לעצמן.

ב. מנחת כהנים, ומנחת כהן משיח, ומנחת נסכים - למזבח, ואין בהם לכהנים. בזה יפה כח המזבח מכח הכהנים. שתי הלחם, ולחם הפנים - לכהנים, ואין בהם למזבח. ובזה יפה כח הכהנים מכח המזבח.

ג. כל המנחות הנעשות בכלי, טעונות של ש מתנות שמן: יציקה, ובלילה, ומתן שמן בכלי קדם לעשייתן. והחלות בוללן; דברי § 1^א אומרים: סלת.

החלות טעונות בלילה, והרקיקים - משוחים. כיצד מושחן? כמין כ"י. ושאר השמן נאכל לכהנים.

ד. כל המנחות הנעשות בכלי, טעונות פתיתה. מנחת ישראל - כופל אחד לשנים, ושנים לארבעה ומבדיל. מנחת כהנים -

כופל אחד לשנים, ושנים לארבעה ואינו מבדיל. מנחת כהן המשיח - לא היה מכפלה. § 1^א אומר: מנחת כהנים, ומנחת כהן משיח - אין בהם פתיתה, מפני שאין בהם קמיצה, וכל שאין בהם קמיצה, אין בהם פתיתה. וכלן כזיתים.

ה. כל המנחות טעונות של ש מאות שיפה, וחמש מאות בעיטה. והשיפה והבעיטה בחטים. § 1^א אומר: אף בבצק.

כל המנחות באות עשר עשר, חוץ מלחם הפנים, וחבתי כהן גדול, שהם באות שתיים עשרה; דברי § 1^א אומר: כלן באות שתיים עשרה, חוץ מחלות תודה והנזירות, שהן באות עשר עשר.

ו. העמר היה בא עשרון משל ש סאין. שתי הלחם - שני עשרונים משל ש סאין. לחם הפנים -

לא מבית הזבלים, ולא מבית השלחים, ולא מבית האילן;
ואם הביא - כָּשֶׁר.

כיצד הוא עושה?
נְרָה שְׁנָה ראשונה,
ובשנה זורעה קדם לפסח שבועים יום,
והיא עושה סלת מרבה.

כיצד הוא בודק?
הגזבר מכניס את ידו לתוכה;
עלה בה אבק - פסולה, עד שינפנה.
ואם התליעה - פסולה.

ג. תקועה - אלפא לשמן.
אומר: $\frac{3}{4} / \frac{2}{3} / \frac{2}{3}$
שניה לה - רגב בעבר הירדן.
כל הארצות היו כשרות, אלא מכאן היו מביאין.

אין מביאין, לא מבית הזבלים, ולא מבית השלחים,
ולא ממה שנזרע ביניהם;
ואם הביא - כָּשֶׁר.
אין מביאין אנפקנון;
ואם הביא - פסול.
אין מביאין מן הגרגרים שנשרו במים,
ולא מן הכבושים, ולא מן השלוקין;
ואם הביא - פסול.

ד. של שנה זיתים, ובהן של שנה של שנה שמנים.
הזית הראשון:
מגרגרו בראש הזית, וכותש, ונותן לתוך הסל -
 $\frac{5}{4}$ אומר: סביבות הסל -
זה ראשון.
טען בקורה -
 $\frac{5}{4}$ אומר: באבנים -
זה שני.
חזר וטחן וטען - זה שלישי.
הראשון למנורה, והשאר למנחות.

הזית השני:
מגרגרו בראש הגג, וכותש, ונותן לתוך הסל -
 $\frac{5}{4}$ אומר: סביבות הסל -
זה ראשון.
טען בקורה -
 $\frac{5}{4}$ אומר: באבנים -
זה שני.
חזר וטחן וטען - זה שלישי.
הראשון למנורה, והשאר למנחות.

הזית השלישי:
עוטנו בתוך הבית עד שילקה, ומעלהו ומנגבו בראש הגג,
וכותש, ונותן לתוך הסל -
 $\frac{5}{4}$ אומר: סביבות הסל -
זה ראשון.
טען בקורה -
 $\frac{5}{4}$ אומר: באבנים -
זה שני.
חזר וטחן וטען - זה שלישי.

שחטה ונמצאת בעלת מום -
 $\frac{5}{4}$ אומר: קדש;
 $\frac{5}{4}$ אומר: לא קדש.

שחטה שלא לשמה, וכן איל המלואים,
וכן שני כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן -
לא קדש הלחם.

ד. נסכים שקדשו בכלי ונמצא הזבח פסול:
אם יש שם זבח אחר - יקרבו עמו;
ואם לאו - יפסלו בלינה.
ולד תודה ותמורתה,
והמפריש תודתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה -
אינו טעונים לחם, שנאמר (ויקרא ז, יב)
"והקריב על זבח התודה";
"התודה" - טעונה לחם,
לא ולדה, ולא חליפתה, ולא תמורתה טעונים לחם.

ה. האומר: "הרי עלי תודה" -
יביא היא ולחמה מן החליו.
"תודה מן החליו ולחמה מן המעשר" -
יביא לחמה מן החליו.
"תודה מן המעשר ולחמה מן החליו" - יביא.
"התודה היא ולחמה מן המעשר" - יביא.
ולא יביא מחטי מעשר שני, אלא ממעות מעשר שני.

ו. מנין לאומר: "הרי עלי תודה" - לא יביא אלא מן החליו?
שנאמר (דברים טז, ב)
"וזבחת פסח לה' אלהיך עזן ובקר" -
והלא אין פסח בא אלא מן הכבשים ומן העזים,
אם כן למה נאמר "עזן ובקר"?
אלא להקיש כל הבא מן הבקר ומן הצאן לפסח:
מה הפסח שהוא בא בחובה, אינו בא אלא מן החליו,
אף כל דבר שהוא בא בחובה - לא יבוא אלא מן החליו;
לפיכך,
האומר: "הרי עלי תודה", "הרי עלי שלמים",
הואיל והם באים חובה -
לא יבואו אלא מן החליו.
והנסכים בכל מקום -
לא יבואו אלא מן החליו.

א. כל קרבנות הצבור והיחיד -
באים מן הארץ, ומחוצה לארץ, מן החדש, ומן הישן,
חוץ מן העמר ושתי הלחם,
שאין באים אלא מן החדש ומן הארץ.

וכלן אינן באים אלא מן המבחר.
ואיזהו מבחר?
מכמס ומזוניחה אלפא לסלת.
שניה להם - חפריים בבקעה.
כל הארצות היו כשרות, אלא מכאן היו מביאים.

ב. אין מביאין,

הראשון למנורה, והשאר למנחות.

ה. הראשון שבראשון - אין למעלה ממנו.
השני שבראשון, והראשון שבשני - שוין.
השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי - שוין.

השלישי שבשני, והשני שבשלישי - שוין.
השלישי שבשלישי - אין למטה ממנו.

אף המנחות היו בדין שיטענו שמן זית זך,
מה אם המנורה שאינה לאכילה, טעונה שמן זית זך,
המנחות שהן לאכילה, אינו דין שיטענו שמן זית זך?
תלמוד לומר (שמות כז, כ):

”זך כתיב למאור” -

ולא זך כתיב למנחות.

ו. ומנין היו מביאין את היין?

קרויתם והטולים אלפא ליין.

שניה להן -

בית רמה ובית לבן בהר, וכפר סגנה בבקעה.
כל הארצות היו כשרות, אלא מכאן היו מביאין.

אין מביאין,

לא מבית הזבלים ולא מבית השלחין,

ולא ממה שנזרע ביניהן;

ואם הביא - כשר.

אין מביאין אליסטון;

ואם הביא - כשר.

אין מביאין ישן; דברי רבי.

מכשירין.

אין מביאין,

לא מתוק, ולא מעשן, ולא מבשל,

ואם הביא - פסול.

אין מביאין מן הדליות,

אלא מן הרזגליות, ומן הפרמים העבודים.

ז. לא היו כונסים אותו בחצבים גדולים,

אלא בחביות קטנות.

ואינו ממלא את החביות עד פיהם,

כדי שיהא ריחו נודף.

אינו מביא,

לא מפיה, מפני הקמחין,

ולא משוליה, מפני השמרים;

אלא מביא משלישה ומאמצעה.

כיצד הוא בודק?

הגזבר יושב והקנה בידו, זרק את הגיד והקיש בקנה.

אומר: $\text{ה}^{\circ} \text{ב}^{\circ} \text{ג}^{\circ} \text{ד}^{\circ} \text{ה}^{\circ}$ אומר:

”זן שעלה בו קמחין פסול, שנאמר (במדבר כח, יט-כ; לא)

”תמימם יהיו לכם ומנחתם”,

”תמימם יהיו-לכם ונסכיהם”.

א. שתי מדות של יבש היו במקדש:

עשרון, וחצי עשרון.

$\text{ה}^{\circ} \text{ב}^{\circ} \text{ג}^{\circ} \text{ד}^{\circ} \text{ה}^{\circ}$ אומר:

עשרון, עשרון, וחצי עשרון.

עשרון מה היה משמש?

שבו היה מודד לכל המנחות.

לא היה מודד,

לא בשל של לפר, ולא בשל שנים לאיל,

אלא מודדן עשרונות.

חצי עשרון מה היה משמש?

שבו היה מודד חבתי כהן גדול,

מחצה בבקר, ומחצה בין הערבים.

ב. שבע מדות של לח היו במקדש:

הין, וחצי ההין, ושלישית ההין, ורביעית ההין,

לג, וחצי לג, ורביעית לג.

$\text{ה}^{\circ} \text{ב}^{\circ} \text{ג}^{\circ} \text{ד}^{\circ} \text{ה}^{\circ}$ אומר:

שנתות היו בהין -

עד כאן לפר, עד כאן לאיל, עד כאן לכבש.

$\text{ה}^{\circ} \text{ב}^{\circ} \text{ג}^{\circ} \text{ד}^{\circ} \text{ה}^{\circ}$ אומר:

לא היה שם הין,

וכי מה היה ההין משמש?

לא מדה יתרה של לג ומחצה היתה,

שבה היה מודד למנחת כהן גדול,

לג ומחצה בבקר, ולג ומחצה בין הערבים.

ג. רביעית מה היתה משמשת?

רביעית מים למצרע, ורביעית שמן לנזיר.

חצי לג מה היה משמש?

חצי לג מים לסוטה, וחצי לג שמן לתודה.

ובלג היה מודד לכל המנחות.

אפלו מנחה של ששים עשרון - נותן לה ששים לג.

$\text{ה}^{\circ} \text{ב}^{\circ} \text{ג}^{\circ} \text{ד}^{\circ} \text{ה}^{\circ}$ אומר:

אפלו מנחה של ששים עשרון - אין לה אלא לגה,

שנאמר (ויקרא יד, כא) ”למנחה ולג שמן”.

ששה לפר, ארבעה לאיל, של ששה לכבש,

של ששה ומחצה למנורה, מחצי לג לכל גר.

ד. מערבין נסכי אילים בנסכי פרים,

נסכי כבשים בנסכי כבשים,

של יחיד בשל צבור,

של יום בשל אמש.

אבל אין מערבין נסכי כבשים בנסכי פרים ואילים.

ואם בללן אלו בפני עצמן ואלו בפני עצמן, ונתערבו -

כשרין.

אם עד שלא בלל - פסול.

הכבש הבא עם העמר -

אף על פי שמנחתו כפולה, לא היו נסכיו כפולין.

לא בכר הקרוב לירושלים - מביאים אותו מכל מקום.
מעשה שבא מגנות צריפין, ושתי הלחם מבקעת עין סוכר.

ג. כיצד היו עושים?
שלוחי בית דין יוצאים מערב יום טוב,
ועושים אותו כריכות במחבר לקרקע,
כדי שיהא נוח לקצור.
וכל העירות הסמוכות לשם מתכנסות לשם,
כדי שיהא נקצר בעסק גדול.

כיון שחשכה,
אומר להם: בא השמש?
אומרים: הין.
בא השמש?
אומרים: הין.

מגל זו?
אומרים: הין.
מגל זו?
אומרים: הין.

קפה זו?
אומרים: הין.
קפה זו?
אומרים: הין.

בשבת אומר להם:
שבת זו?
אומרים: הין.
שבת זו?
אומרים: הין.

אקצר?
והם אומרים לו: קצר!
אקצר?
והם אומרים לו: קצר!
של שעה פעמים על כל דבר ודבר,
והם אומרים לו: הין, הין, הין.

כל כך למה?
מפני הביתוסים, שהיו אומרים:
אין קצירת העמר במוצאי יום טוב.

ד. קצרוהו, ונתנוהו בקפות, הביאוהו לעזרה,
היו מהבהבין אותו באור, כדי לקיים בו מצות קלי;
דברי $\frac{5}{2}$ אומרים:
בקנים ובקליחות חובטים אותו, כדי שלא יתמעך.

נתנוהו לאבוב –
ואבוב היה מנקב, כדי שיהא האור שולט בכלו-
שטחוהו בעזרה והרוח מנשבת בו,
נתנוהו ברחים של גרוסות,
והוציאו ממנו עשרון, שהוא מנפה משל ש עשרה נפה,
והשאר נפדה ונאכל לכל אדם.

וחיב בחלה ופטור מן המעשרות.

ה. כל המדות שהיו במקדש היו נגדשות,
חוץ משל כהן גדול, שהיה גודשה לתוכה.
מדות הלח - ברוציהן קדש,
ומדות היבש - ברוציהן חל.

$\frac{5}{2}$ אומר:
מדות הלח - קדש, לפיכך ברוציהן קדש;
ומדות היבש - חל, לפיכך ברוציהן חל.
 $\frac{5}{2}$ אומר: לא משום זה,
אלא שהלח נעבר, והיבש אינו נעבר.

ו. כל קרבנות הצבור והיחיד טעונין נסכים,
חוץ מן הבכור, והמעשר, והפסח, והחטאת, והאשם;
אלא שחטאתו של מצרע ואשמו טעונים נסכים.

ז. כל קרבנות הצבור אין בהם סמיכה,
חוץ מן הפר הבא על כל המצות, ושעיר המשתלח.
 $\frac{5}{2}$ אומר:
אף שעירי עבודה זרה.

כל קרבנות היחיד טעונים סמיכה,
חוץ מן הבכור, והמעשר, והפסח.

והיורש סומך, ומביא נסכים, וממיר.

ח. הכל סומכין,
חוץ מחרש, שוטה, וקטן, סומא, ונכרי,
והעבד, והשליח, והאשה.
וסמיכה - שירי מצנה,
על הראש, בשתי ידים.
ובמקום שסומכין שוחטין,
ותקף לסמיכה שחיטה.

ט. חמר בסמיכה מבתנופה, ובתנופה מבסמיכה:
שאחד מניף לכל החברים, ואין אחד סומך לכל החברים.
וחמר בתנופה:
שהתנופה נוהגת בקרבנות היחיד, ובקרבנות הצבור,
בחיים, ובשחוטין,
בדבר שיש בו רוח חיים, ובדבר שאין בו רוח חיים;
מה שאין כן בסמיכה.

א. $\frac{5}{2}$ אומר:
העמר היה בא בשבת משל ש סאין, ובחל - מחמש.
 $\frac{5}{2}$ אומרים:
אחד בשבת ואחד בחל - משל ש היה בא.

$\frac{5}{2}$ אומר:
בשבת היה נקצר ביחיד, ובמגל אחת, ובקפה אחת;
ובחל - בשל ש, ובשל ש קפות, ובשל ש מגלות.
 $\frac{5}{2}$ אומרים:
אחד בשבת ואחד בחל –
בשל ש, ובשל ש קפות ובשל ש מגלות.

ב. מצות העמר לבא מן הקרוב.

ש"ס. כ"ג. כ"ג. מחיב בחלה ובמעשרות.

בא לו לעשרון,
ונתן שמנו ולבונתו,
יצק ובלל, הניף והגיש, וקמץ והקטיר;
והשאָר נֶאֱכַל לכהֲנִים.

ה. משקרב העמר,
יוצאין ומוצאין שוק ירושלים שהוא מלא קמח וקלי –
שלא ברצון $\frac{1}{2}$ ש"ס;
דברי ש"ס $\frac{1}{3}$ –
ש"ס:מ"ד אומר:
ברצון $\frac{1}{2}$ ש"ס היו עושים.

משקרב העמר - התר החדש מיד.
והרחוקים מתרים מחצות היום ולהלן.

משחרב בית המקדש,
התקין ש"ס $\frac{1}{2}$ ש"ס $\frac{1}{2}$ –
שיהא יום הניף כלו אסור.
אמר ש"ס:מ"ד:
והלא מן התורה הוא אסור? שנאמר (ויקרא כג, יד)
"עד-עצם היום הזה".

מפני מה הרחוקים מתרים מחצות היום ולהלן?
מפני שהן יודעין, שאין בית דין מתעצלין בו.

ו. העמר היה מתיר במדינה, ושתי הלחם - במקדש.
אין מביאין מנחות, ובכורים, ומנחת בהמה קדם לעמר;
ואם הביא - פסול.
קדם לשתי הלחם - לא יביא,
ואם הביא - כשר.

ז. החטים, והשעורים, והכסמין,
ושבלת שועל, והשיפון –
חביבין בחלה, ומצטרפים זה עם זה,
ואסורים בחדש מלפני הפסח, ומלקצור מלפני העמר.
ואם השרישו קדם לעמר - העמר מתירן;
ואם לאו –
אסורים, עד שיבוא עמר הבא.

ח. קוצרים בית השלחים שבעמקים,
אבל לא גודשין.
אנשי יריחו קוצרין ברצון $\frac{1}{2}$ ש"ס,
וגודשין שלא ברצון $\frac{1}{2}$ ש"ס –
ולא מחו בידם $\frac{1}{2}$ ש"ס.

קוצר לשחת, ומאכיל לבהמה.
אמר ש"ס:מ"ד: אומתית?
בזמן שהתחיל עד שלא הביאה שלישי.
ש"ס $\frac{1}{2}$ אומר:
אף יקצר ויאכיל אף משהביאה שלישי.

ט. קוצרין מפני הנטיעות, מפני בית האבל,
מפני בטול בית המדרש.
לא יעשה אותן כריכות, אבל מניחן צבתים.
מצות העמר לבא מן הקמה;

לא מצא - יביא מן העמרים.
מצותו לבא מן הלח;
לא מצא - יביא מן היבש.
מצותו לקצור בלילה;
נקצר ביום - כשר.

ודוחה את השבת.

– $\frac{2}{3}$

א. שתי הלחם גלושות אחת אחת, ונאפות אחת אחת.
לחם הפנים גלוש אחד אחד, ונאפה שנים שנים.
ובטפוס היה עושה אותן.
וכשהוא רדן, גותגן בטפוס,
כדי שלא יתקלקלו.

ב. אחד שתי הלחם, ואחד לחם הפנים –
לישתן ועריכתן בחוץ, ונאפיתן בפנים,
ואינן דוחות את השבת.
ש"ס:מ"ד אומר:
כל מעשיהם בפנים.
ש"ס $\frac{1}{2}$ אומר:
לעולם הוי רגיל לומר:
שתי הלחם ולחם הפנים כשרות בעזרה,
וכשרות בבית פאגי.

ג. חבתי כהן גדול –
לישתן ועריכתן ונאפיתן בפנים, ודוחות את השבת.
טחונן והרקדן אינן דוחות את השבת.

כ"ל אמר ש"ס $\frac{2}{3}$:
כל מלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת –
אינה דוחה את השבת;
ושאי אפשר לה לעשות מערב שבת –
דוחה את השבת.

ד. כל המנחות יש בהן מעשה כלי בפנים,
ואין בהן מעשה כלי בחוץ.

כיצד?

שתי הלחם ארפן שבעה, ורחבו ארבעה,
וקרנותיהן ארבע אצבעות.
לחם הפנים - ארכו עשרה, ורחבו חמשה,
וקרנותיו שבע אצבעות.
ש"ס:מ"ד אומר:
שלא תטעה - ז"ד י"ה.

אומר: $\frac{2}{3}$ ש"ס

"ונתת על-השלחן לחם פנים לפני תמיד" (שמות כה, ל) –
שיהא לו פנים.

ה. השלחן - ארכו עשרה ורחבו חמשה,
לחם הפנים - ארכו עשרה ורחבו חמשה;
נותן ארכו כנגד רחבו של שלחן,
וכופל טפחים ומחצה מכאן, וטפחים ומחצה מכאן,
נמצא ארכו ממלא כל רחבו של שלחן;
דברי ש"ס:מ"ד.

ה' אומר:

ח. סדר את הלחם בשבת, ואת הבזקים לאחר שבת, והקטיר את הבזקים בשבת - פסולה, ואין חיבין עליהן משום פגול, נותר, וטמא.

השלחן - ארכו שנים עשר, ורחבו ששה, לחם הפנים - ארכו עשרה, ורחבו חמשה; נותן ארכו כנגד רחבו של שלחן, וכופל טפחים מכאן, וטפחים מכאן, וטפחים רוח באמצע, כדי שתהא הרוח מנשבת ביניהן.

ה' אומר:

ט. סדר את הלחם ואת הבזקין בשבת, והקטיר את הבזקין לאחר שבת - פסול, ואין חיבין עליהן משום פגול, ונותר, וטמא.

שם היו נותנין שני בזכי לבונה של לחם הפנים. אמרו לו: והלא כבר נאמר (ויקרא כד, ז) "ונתת על-המערכת לבונה זכה?" אמר להן: והלא כבר נאמר (במדבר ב, כ) "ועליו מטה מנשה!"

י. סדר את הלחם ואת הבזקין לאחר שבת, והקטיר את הבזקין בשבת - פסול.

ו. ארבעה סניפין של זהב היו שם, מפצלין מראשיהן, שהיו סומכים בהן: שנים לסדר זה, ושנים לסדר זה. ועשרים ושמונה קנים, כחצי קנה חלול: ארבעה עשר לסדר זה, וארבעה עשר לסדר זה.

כיצד יעשה? יניחנה לשבת הבאה, שאפלו היא על השלחן ימים רבים, אין בכך כלום.

לא סדור קנים, ולא נטילתן דוחה את השבת; אלא נכנס מערב שבת, ושומטן, ונותנן לארכו של שלחן.

ט. שתי הלחם נאכלות אין פחות משנים, ולא יתר על שלשה.

כל הכלים שהיו במקדש - ארכן לארכו של בית.

כיצד? נאפות מערב יום טוב ונאכלות ביום טוב - לשנים; חל יום טוב להיות אחר השבת - נאכלות לשלשה.

ז. שני שלחנות היו באולם מבפנים, על פתח הבית: אחד של שיש ואחד של זהב. על של שיש נותנים לחם הפנים בכניסתו, ועל של זהב ביציאתו, שמעלין בקדש ולא מורדין. ואחד של זהב מבפנים, שעליו לחם הפנים תמיד.

לחם הפנים נאכל אין פחות מתשעה, ולא יתר על אחד עשר.

כיצד? נאפה בערב שבת ונאכל בשבת - לתשעה; חל יום טוב להיות ערב שבת - נאכל לעשרה; שני ימים טובים של ראש השנה - נאכל לאחד עשר. ואינו דוחה לא את השבת ולא את יום טוב.

ארבעה כהנים נכנסין: שנים בידם שני סדרים, ושנים בידם שני בזפים. וארבעה מקדימין לפניהם: שנים לטול שני סדרים, ושנים לטול שני בזפים. המכניסים עומדים בצפון, ופניהם לדרום. המוציאין עומדים בדרום, ופניהם לצפון. אלו מושכין, ואלו מניחין, וטפחו של זה כנגד טפחו של זה, שנאמר (שמות כה, ל) "לפני המיד".

א. המנחות והנסכים שנטמאו: עד שלא קדשן בכלי - יש להם פדיון; משקדשו בכלי - אין להם פדיון.

העופות והעצים והלבונה וכלי שרת - אין להם פדיון, שלא נאמר אלא "בהמה" (ויקרא כז, א).

ה' אומר: אפלו אלו נוטלין ואלו מניחין - אף זו היתה תמיד.

ב. האומר: "הרי עלי במחבת", והביא במרחשת; "במרחשת", והביא במחבת - מה שהביא הביא, וידי חובתו לא יצא. "זו להביא במחבת", והביא במרחשת; "במרחשת", והביא במחבת - הרי זו פסולה.

יצאו ונתנו על השלחן של זהב שהיה באולם, הקטירו הבזקין, והחלות מתחלקות לכהנים. חל יום הכפורים להיות בשבת - החלות מתחלקות לערב.

"הרי עלי שני עשרונים להביא בכלי אחד", והביא בשני כלים; "בשני כלים", והביא בכלי אחד -

חל להיות ערב שבת - שער של יום הכפורים נאכל לערב. הבבליים אוכלין אותו כשהוא חי, מפני שדעתן יפה.

מה שהביא הביא, וידי חובתו לא יצא.
"אלו להביא בכלי אחד", והביא בשני כלים;
"בשני כלים", והביא בכלי אחד –
הרי אלו פסולין.

"הרי עלי שני עשרונים להביא בכלי אחד",
והביא בשני כלים,
אמרו לו: "בכלי אחד נדרת!";
הקריבן בכלי אחד - כשרים;
ובשני כלים - פסולין.

"הרי עלי שני עשרונים להביא בשני כלים",
והביא בכלי אחד,
אמרו לו: "בשני כלים נדרת";
הקריבן בשני כלים - כשרים;
נתנן בכלי אחד - כשתי מנחות שנתערבו.

ג. "הרי עלי מנחה מן השעורין" - יביא מן החטים.
"קמח" - יביא סלת.
"בלא שמן ולבונה" - יביא עמה שמן ולבונה.
"חצי עשרון" - יביא עשרון שלם.
"עשרון ומחצה" - יביא שנים.
פוט, § 1⁶ - יביא שנים.
שלא התנדב כדרך המתנדבים.

ד. מתנדב אדם מנחה של ששים עשרון, ומביא בכלי אחד.
אם אמר: "הרי עלי ששים ואחד" –
מביא ששים בכלי אחד, ואחד בכלי אחד;
שכן צבור מביא
ביום טוב הראשון של החג שחל להיות בשבת
ששים ואחד,
דיו ליחיד שיהא פחות מן הצבור אחד.

אמר § 1⁶ -
והלא אלו לפרים, ואלו לכבשים,
ואינם נבללים זה עם זה?
אלא עד ששים יכולים להבלל.
אמרו לו: ששים נבללים, וששים ואחד אין נבללים?
אמר להן:
כל מדות חכמים כן!
בארבעים סאה - הוא טובל,
בארבעים סאה חסר קרטוב - אינו יכול לטבול בהן.

אין מתנדבים לג, שנים וחמשה.
אבל מתנדבים שלשה, וארבעה, וששה, ומששה ולמעלה.

ה. מתנדבים יין, ואין מתנדבים שמן;
דברי § 3³ -
אומר: מתנדבין שמן.

אמר § 1⁸ -
מה מצינו ביון, שבא חובה וביא נדבה –
אף השמן, בא חובה וביא נדבה.
אמר לו § 3³ -
לא, אם אמרת ביון, שכן הוא קרב חובתו בפני עצמו;
תאמר בשמן, שאינו קרב חובתו בפני עצמו?

אין שנים מתנדבים עשרון אחד,
אבל מתנדבים עולה, ושלמים;
ובעוף - אפלו פרידה אחת.

—

א. "הרי עלי עשרון" - יביא אחד;
"עשרונים" - יביא שנים.
"פרשתי, ואיני יודע מה פרשתי" - יביא ששים עשרון.
"הרי עלי מנחה" - יביא איזו שירצה.

§ 4⁴ - אומר:
יביא מנחת הסלת, שהיא מיחדת שבמנחות.

ב. "מנחה", "מין המנחה" - יביא אחת.
"מנחות", "מין המנחות" - יביא שתים.
"פרשתי, ואיני יודע מה פרשתי" - יביא חמשתן.

"פרשתי מנחה של עשרונים, ואיני יודע מה פרשתי" -
יביא מנחה של ששים עשרון.
אומר:
יביא מנחות של עשרונים, מאחד ועד ששים.

ג. "הרי עלי עצים" - לא יפחת משני גזרין.
"לבונה" - לא יפחת מקמץ.

חמשה קמצים הן:
האומר: "הרי עלי לבונה" - לא יפחת מקמץ.
המתנדב מנחה - יביא עמה קמץ לבונה.
המעלה את הקמץ בחוץ - חיב.
ושני בזכין טעונין שני קמצים.

ד. "הרי עלי זהב" - לא יפחת מדינר זהב.
"כסף" - לא יפחת מדינר כסף.
"נחשת" - לא יפחת ממעה כסף.
"פרשתי, ואיני יודע מה פרשתי" –
הוא מביא עד שיאמר: "לא לכן נתפונתי".

ה. "הרי עלי יין" - לא יפחת משל שה לגין.
"שמן" - לא יפחת מלג.
אומר:
של שה לגין.
"פרשתי, ואיני יודע מה פרשתי" –
יביא כיום המרבה.

ו. "הרי עלי עולה" - יביא כבש.
אומר: § 3³ -
או תור, או בן יונה.
"פרשתי מן הבקר, ואיני יודע מה פרשתי" –
יביא פר ועגל.
"מן הבהמה, ואיני יודע מה פרשתי" –
יביא פר ועגל, איל, גדי וטלה.
"פרשתי, ואיני יודע מה פרשתי" –
מוסיף עליהם תור וגן יונה.

ז. "הרי עלי תודה ושלמים" –
יביא כֶּבֶשׂ.

"פְּרִשְׁתִּי מִן הַבֶּקֶר, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פְּרִשְׁתִּי" –
יביא פֶּר וּפְרָה, עֶגְלָה וְעֶגְלָה.

"מִן הַבְּהֵמָה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פְּרִשְׁתִּי" –
יביא פֶּר וּפְרָה, עֶגְלָה וְעֶגְלָה, אֵיל וְרַחֵל,
גְּדִי וּגְדִיָּה, שְׁעִיר וּשְׁעִירָה, טֹלָה וְטֹלָה.

ח. "הרי עלי שור" –

יביא הוא ונסכיו בְּמִנְהָ.

"עֶגְלָה" –

יביא הוא ונסכיו בְּחֻמֶשׁ.

"אֵיל" –

יביא הוא ונסכיו בְּשֵׁתִים.

"כֶּבֶשׂ" –

יביא הוא ונסכיו בְּסֹלֶעַ.

"שור בְּמִנְהָ" –

יביא בְּמִנְהָ, חוּץ מִנְסָכָיו.

"עֶגְלָה בְּחֻמֶשׁ" –

יביא בְּחֻמֶשׁ, חוּץ מִנְסָכָיו.

"אֵיל בְּשֵׁתִים" –

יביא בְּשֵׁתִים, חוּץ מִנְסָכָיו.

"כֶּבֶשׂ בְּסֹלֶעַ" –

יביא בְּסֹלֶעַ, חוּץ מִנְסָכָיו.

"שור בְּמִנְהָ", וְהִבִּיא שְׁנַיִם בְּמִנְהָ –

לֹא יֵצֵא,

אֶפְלוּ זֶה בְּמִנְהָ חֹסֶר דִּינָר,

וְזֶה בְּמִנְהָ חֹסֶר דִּינָר.

"שחור", וְהִבִּיא לָבָן; "לָבָן", וְהִבִּיא שְׁחֹר;

"גְּדוּל", וְהִבִּיא קֶטֶן - לֹא יֵצֵא.

"קֶטֶן", וְהִבִּיא גְּדוּל - יֵצֵא.

אָמַר: לֹא יֵצֵא.

ט. "שור זה עולה", וְנִסְתָּאב –

אִם רָצָה, יְבִיא בְּדַמְיוֹ שְׁנַיִם.

"שְׁנֵי שְׁוָרִים אֵלוּ עוֹלָה", וְנִסְתָּאבו –

אִם רָצָה, יְבִיא בְּדַמְיָהֶם אֶחָד.

אָמַר: לֹא יֵצֵא.

אִם רָצָה, יְבִיא בְּדַמְיוֹ כֶּבֶשׂ.

"כֶּבֶשׂ זֶה עוֹלָה", וְנִסְתָּאב –

אִם רָצָה, יְבִיא בְּדַמְיוֹ אֵיל.

אָמַר: לֹא יֵצֵא.

האומר: "אֶחָד מִכֶּבֶשֵׁי הַקֹּדֶשׁ", וְ"אֶחָד מִשְׁוָרֵי הַקֹּדֶשׁ";

הֵיוּ לוֹ שְׁנַיִם - הַגְּדוּל שֶׁבֵּהֶן הַקֹּדֶשׁ;

שְׁלֹשָׁה - הַבְּיָנוּנִי שֶׁבֵּהֶן הַקֹּדֶשׁ.

"פְּרִשְׁתִּי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה פְּרִשְׁתִּי",

אוֹ שָׂאֵמַר: "אָמַר לִי אָבָא, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה" –

הַגְּדוּל שֶׁבֵּהֶן הַקֹּדֶשׁ.

י. "הרי עלי עולה" - יִקְרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ;

וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית חוֹנִיּוֹ - לֹא יֵצֵא.

"שֶׂאֵקְרִיבָנָה בְּבֵית חוֹנִיּוֹ" - יִקְרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ;

וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית חוֹנִיּוֹ - יֵצֵא.

אָמַר: אֵין זֶה עוֹלָה.

"הריני נזיר" - יִגַּלַח בַּמִּקְדָּשׁ;

וְאִם גָּלַח בְּבֵית חוֹנִיּוֹ - לֹא יֵצֵא.

"שֶׂאֵגַלַח בְּבֵית חוֹנִיּוֹ" - יִגַּלַח בַּמִּקְדָּשׁ;

וְאִם גָּלַח בְּבֵית חוֹנִיּוֹ - יֵצֵא.

אָמַר: אֵין זֶה נְזִיר.

הַכֹּהֲנִים שֶׁשָּׁמְשׁוּ בְּבֵית חוֹנִיּוֹ –

לֹא יִשְׁמְשׁוּ בַּמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם.

וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר לְדַבֵּר אַחֵר, שֶׁנֶּאֱמַר (מלכים ב כג, ט)

"אֵךְ לֹא יֵעָלוּ כֹהֲנֵי הַבְּמֹת אֶל מִזְבַּח ה' בִּירוּשָׁלַיִם,

כִּי אִם אֲכָלוּ מִעוֹת בְּתוֹךְ אַחֵיהֶם" –

הֵרִי הֵם כִּבְעָלִי מוֹמִיּוֹן:

חֹלְקִין וְאוֹכְלִין, אֲבָל לֹא מִקְרִיבִין.

יא. נֶאֱמַר בְּעוֹלַת הַבְּהֵמָה (ויקרא א, ט) "אִשָּׁה רֵיחַ-נִיחֹחַ",

וּבְעוֹלַת הָעוֹף (שם שם, יז) "אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ",

וּבַמִּנְחָה (שם ב, ב) "אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ",

לְלַמֵּד:

שֶׁאֶחָד הַמְרַבֵּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט,

וּבִלְבַד שֶׁיִכּוֹן אָדָם אֶת דַּעְתּוֹ לְשִׁמְיָם.

3/4 1/2 90

"אֵיל זֶה עוֹלָה", וְנִסְתָּאב –